

S.P.Q.R.

ROMSELSKABET

- Rundvisning: Bispegården og Vor Frue Kirke
- Thorvaldsens kristusskulptur i Vor Frue Kirke
- Koncert i Marmorkirken
- Rapport fra Rom

Efter en velgennemført temadag/generalforsamling må vi nu forsigtigt konstatere at vi er tilbage til mere normale tilstande. Derfor kan vi også som før præsentere indtil flere arrangementer i løbet af efteråret. Det spænder vidt, fra rundvisninger omkring og i Vor Frue kirke, foredrag om Thorvaldsens skulpturer i Domkirken og den årlige julekoncert i Marmorkirken.

De sidste to temadage/generalforsamlinger har været udskudt til efteråret på grund af Corona. Nu er det håbet at vi kan vende tilbage til at afholde arrangementet i marts som vanligt. Vi forventer at afholde temadag/generalforsamling den 26. marts 2022

Paul Anker Lund
Næstformand

Besøg i Museum Münterianum, Københavns Bispegård og rundvisning i udstillingen "Thorvaldsens Apostle 200 år", Vor Frue kirke.

Vor Frue kirke blev – efter englændernes terrorbombning af København i 1807 - genopbygget i biskop Frederik Münters embedsperiode. Men Münter var også berejst, var bl.a. i Rom og samlede på oldsager, hvilket blev grundlaget for hans museum i Bispegården. Bertel Thorvaldsen boede og arbejdede i Rom i fyrré år, men var i 1819-20 hjemme i København i et halvt års tid for at aftale diverse udsmykningsopgaver, bl.a. i Vor Frue kirke. I 1821 påbegyndte Thorvaldsen i Rom arbejdet med de 12 apostelskulpturer, og i 1829 stod skulpturerne - i gips - i den genopførte kirke og biskop Münter forestod indvielsesgudstjenesten.

Seniorforsker **Anne Haslund Hansen**, Nationalmuseet vil fortælle om Museum Münterianum og Vor Frue kirkes kulturmedarbejder **Susanne Torgard** vil vise rundt i udstillingen i domkirkens museum.

I 1811 tog man fat på genopbygningen af Vor Frue kirke og arkitekten C.F. Hansen kontaktede i 1815 den vidt berømte Bertel Thorvaldsen i Rom vedrørende kirkens udsmykning. Men det var dog ikke helt nemt at lokke Thorvaldsen væk fra Rom og hjem til hans fødeby. Endelig i oktober 1819 ankom Thorvaldsen til København, og da Thorvaldsen i august året efter atter drog mod Rom var det med en fyldt ordrebog. En aftale, der kom til at betyde alt for Vor Frue Kirke. En aftale, der blev en ny begyndelse, som C.F. Hansen skrev: "En kirke, der rejste sig af asken".

Gråbrødre Torv efter Bombardementet i 1807. Oliemaleri fra 1808 af J.P. Møller (1783-1854).

Overfor Vor Frue Kirkes indgang ligger Bispegården, hvor biskoppen over Sjællands Stift boede. I 1808 blev Frederik Münter udnævnt til biskop efter, at han havde beklædt et professorat i teologi på Københavns universitet igennem to årtier, og han flyttede dermed ind i Bispegården, hvor han oprettede sit *Museum Münterianum*. I sine unge år havde Münter været på dannelsesrejse til Italien, bl.a. til Rom, hvor man blev gode venner med den derboende danske arkæolog Georg Zoëga, som blev en vigtig formidler af oldsager til Münters samling i Bispegården, som bl.a. rummer en del skrifttavler. I 1830 døde biskop Münter, men året forinden havde han indviet den genopførte Vor Frue kirke, som da var blevet udsmykket med Thorvaldsens Kristus- og apostelskulpturer i gips. Senere blev skulpturerne hugget i marmor i Italien. I Vor Frue kirkes museum fejres 200 året for apostlene; Thorvaldsen påbegyndte nemlig i 1821 skitseringsarbejdet til de tolv apostle. Udstillingen viser bl.a., hvordan Thorvaldsen arbejdede med statuerne i værkstedet i Rom.

Romselskabet S.P.Q.R. afholder to ens arrangementer den 2. november og den 3. november, begge dage kl. 17.00, hvor seniorforsker Anne Haslund Hansen vil fremvise *Museum Münterianum* i Bispegården i Nørregade. Derefter vil kulturmedarbejder i Vor Frue Kirke, Susanne Torgard, vise rundt udstillingen i domkirkens museum og efterfølgende i selve kirkerummet. Arrangementet rundes af med fælles spisning i **Ristorante Sole d'Italia**, Gråbrødre Torv 1, 1154 København K, hvor der serveres en 3-retters menu samt et glas vin. Meddel venligst hvis du ønsker en vegetarmenu.

Mødested og tid: Bispetorvet, 2. nov. 2021 kl. 17.00 eller 3. november 2021 kl. 17.00.

Send venligst en mail til susanne.trudsoe@live.dk og fortæl hvilken dag, der foretrækkes. Der er 23 pladser på hver rundvisning.

Tilmelding sker udelukkende ved indbetaling på Romselskabets konto i Jyske Bank: regnr. 7854 kontonr. 13 61 115. Prisen for arrangementet inklusiv 3-retters menu på Ristorante Sole d'Italia er 380,- kr. for medlemmer af Romselskabet og 460,-kr. for ikke-medlemmer.

KRISTUS - Thorvaldsens skulptur i Vor Frue Kirke

Romselskabets fejring af Bertel Thorvaldsens 250 års fødselsdag runder vi af med et interview af overinspektør **Margrethe Floryan**, Thorvaldsen museum. Hun har nyligt udgivet et stort bogværk om Kristusskulpturen i Vor Frue kirke samt om kirkens øvrige udsmykning fra Thorvaldsens hånd. Margrethe Floryan præsenterer i sin bog ud over det kunsthistoriske også en æstetisk-liturgisk fortolkning af Thorvaldsens udsmykning med afsæt i bl.a. Grundtvigs teologi. Margrethe Floryan vil blive interviewet af forfatter og journalist **Hanne Sindbæk**, og derefter vil domkirkens førstepræst **Steffen Ringgaard Andresen** fortælle om, hvordan det for ham er at agere og prædike i kirkerummet – det rigest udstyrede Gudshus i de protestantiske lande – et rum med en udsmykning, der er inspireret af bl.a. Capella Paolina i Quirinale paladset og Laterankirken i Rom.

Efter interview og foredrag vil der være et let aftenmåltid samt et glas vin. Meddel venligst hvis du ønsker en vegetarmenu.

Tid og sted: Arrangementet afholdes den 17. nov. 2021 kl. 17.30 på **Det italienske Kulturinstitut**, Gjørtingsvej 11, 2900 Hellerup.

Tilmelding sker udelukkende ved indbetaling på Romselskabets konto i Jyske Bank: regnr. 7854 kontonr. 13 61 115. Prisen for arrangementet inklusiv et let aftensmåltid og et glas vin er 275,- kr. for medlemmer af Romselskabet og 355,-kr. for ikke-medlemmer.

Koncert i Marmorkirken. Musica Ficta opfører den romerske komponist Giovanni Palestrinas store Julemesse og synger danske julesange

Lidt øst for Rom i byen Palestrina fødtes omkring 1525 den lille purk Giovanni. Som ung drog Giovanni til Rom for at uddanne sig til organist, og cirka 1545 vendte han tilbage til sin fødeby, hvor den talentfulde unge mand blev organist og korleder. Allerede i 1550 var han så berømt, at han atter kunne tage til Rom og blive korleder ved Cappella Giulia, en del af det sixtinske kor, og i de følgende år skrev han under navnet Giovanni Pierluigi da Palestrina sine første messer.

I 1555 blev en ny pave valgt - Paul IV med tilnavnet il terribile - og pavens opfattelse var, at en gift mand ikke kunne være ansat i selveste Det Sixtinske Kapel. Giovanni da Palestrina blev derfor afskediget, men fik straks efter arbejde som kapelmester; først i Laterankirken og sidenhen i Santa Maria Maggiore.

Kardinal Ippolito 2. d'Este fik i 1564 interesse for Palestrinas musik og ansatte ham som komponist ved sit hof. Senere blev Palestrina musiklærer på Seminario Romano, vendte også en overgang tilbage til Cappella Giulia samt skrev salmer under opsyn af det romerske kirkeråd. Inden Giovanni da Palestrina døde i Rom i 1594, offentliggjorde han yderligere 16 samlinger af musik; heriblandt julemessen for dobbeltkor: *Missa Hodie Christus Natus Est* fra 1575.

Musica Ficta er et professionelt vokalensemble, dannet i 1996 af komponisten og dirigenten Bo Holten. Her har han realiseret sin vision om et fleksibelt og projektorienteret ensemble, hvor den virtuose ensemblesang i alle dens afskygninger står i centrum. Musica Ficta favner et meget bredt repertoire. Ensembles speciale er dog musikken fra middelalder og renæssance, hvor komponisterne ikke skrev deres store værker for symfoniorkestre, men for den menneskelige stemme. Korets kunstneriske leder og dirigent, Bo Holten, er blandt verdens førende på sit felt.

Palestrinas store julemesse for dobbeltkor er et værk med store følelser og udfordrende musikalsk ekspressivitet, som opføres af Musica Fictas 8 solosangere. Det er italiensk renæssancemusik med guddommelig storhed. I Musica Ficta værnes der også om den danske sangskat. Palestrinas store værk flankeres derfor af danske julesange og bringer os smukt og fredfyldt ind i den altid stemningsfulde, men travle december. Ved koncerten introduceres musikken og historierne bag den.

Tid: 8. december 2021 kl. 20.00

Sted: Marmorkirken, Frederiksgade, 1265 København K

Billetter: Prisen er 120,-kr. for medlemmer af Romselskabet. Normalprisen er 150,- kr. Anvend kampagnekoden "SPQR", når billetter købes via Billetto. Billetter fremsendes pr. mail fra Billetto, og de kan enten printes ud eller gemmes på mobiltelefonen og fremvises ved indgangen.

Billettolink: https://billetto.dk/e/julekoncert-palestrinas-julemesse-og-danske-julesange-billetter-575184?utm_campaign=Search&utm_content=DK+Instant+Search&utm_medium=Recommendation&utm_source=Billetto

Transport: Benyt gerne metroen, da der er begrænsede muligheder for parkering i kvarteret.

Koncerten er åben for alle. Romselskabet S.P.Q.R.s medlemmer er velkomne til også at købe billetter til familie, gode venner og kollegaer, ligesom naboer til Marmorkirken, sognets beboere og forbipasserende også er velkomne til koncerten.

Mens Danmark ophæver alle covid-19-restriktioner, prøver Italien at indføre Green Pass på så mange steder som muligt. I Rom er valgkampen til borgmesterposten i fuld gang. Der stemmes den 3. og 4. oktober. Imens prøver den italienske dagligdag at komme op i omdrejninger.

Italien i et tomrum, lige inden sommer bliver til efterår

Tekst og foto: **Jesper Storgaard Jensen**

Rom i begyndelsen af september synes at ligge indhyllet i en næsten metafysisk atmosfære. Hvis man tror, at fx arbejdsaktiviteter starter op igen i begyndelsen af september, efter italienernes traditionelle augustferie, så kan man godt tro om. Byen er døsigt og ugideligt.

Trafikken er sparsom, og vejene synes bredere end normalt. Stemningen er behagelig tilbagelænet. Og i takt med at dagene går, fornemmer man at folk - venner, bekendte og arbejdskolleger – langsomt begynder at komme dryssende tilbage til deres hverdagsliv. Intet synes at haste. Alle gør hvad de kan, for at trække august måneds afslappethed med ind i september. Trods galopperende økonomisk krise og en lang række af mere alle mindre alvorlige økonomiske post-covid-19-følger, så virker det alt i alt som om, at den gennemsnitlige romer kun modvilligt søger tilbage til byen og til det liv, vedkommende forlod i slutningen af juli.

En af grundene er givetvis italienernes såkaldte *seconde case*, familiens anden bolig, dvs. det som vi helt banalt kalder for ”sommerhus” på dansk. Der skulle efter signede være omkring 5,5 mio. italienske familier, der er i besiddelse af ”bolig nr. 2”. Dette tal bekræfter, at mens den italienske stat er fattige som en kirkerotte, så har rigtigt mange italienske familier en hel del på kistebunden, som de bl.a. har investeret i fast ejendom.

Læg hertil, at de italienske skolebørns sommerferie muligvis er verdens længste – fra starten af juni til 13. september (i år). Det betyder, at mange italienske familiers sommerferie reelt først slutter, der hvor børnenes skole starter.

Pandemien

Som dansker i Italien er det med forbløffelse, at jeg nu erfarer, at Danmark fjerner både coronapas og samtlige pandemi-restriktioner i september. Forbløffelse fordi Green Pass-diskussionen (Green Pass er den italienske pendant til coronapas) lige nu kører i højeste gear i Italien. Italien går i modsatte retning. Draghi-regeringen gør det bedste den kan for at indføre Green Pass på som mange områder som muligt – blandt læger og sundhedspersonale, på uddannelsesinstitutioner, hos store grupper af offentligt ansatte, på private arbejdspladser, i biografteatre og teatre, i motionscentre mv. Landets aviser beretter næsten dagligt om læger, der er blevet suspenderet fra jobbet uden løn, fordi de ikke er vaccinerede og således ikke i besiddelse af et Green Pass.

Skeptikeren, der tidligere var covid-19-benægtende og som senere blev no-mask, er nu blevet no-vaccine og no-Green Pass. De er rimeligt antændte og ofte ”oppe i det røde felt”. De truer til højre og venstre, de organiserer sig, og de sender trusselsmails, for de nægter at rette ind efter videnskabens angivelser. Kollektivets bedste er da slet ikke noget, de kan identificere sig med, og mange af deres teorier kan få selv den mest livlige fantasy-roman til at blegne af misundelse.

For nylig havde no-Green Pass-grupperne annonceret, at de agtede at blokere togafgange på en række store italienske stationer efter parolen, ”hvis der kræves Green Pass for at tage afsted med toget, skal vi nok sørge for, at ingen kommer afsted”. Det italienske indenrigsministerium havde således udstationeret politifolk på en række stationer for at afværge disse aktioner. Initiativet blev dog et flop. Kun ganske få no-Green Pass’ere mødte op. Ja, faktisk så forsvindende få, at de få, der var troppet op, spurgte de tilstedeværende politifolk, om de ikke havde lyst til at deltage i demonstrationerne.

Men modstanderne af Green Pass har også valgt mere ekstreme veje. Fx melder italiensk presse om, at adskillige praktiserende læger har modtaget trusler, fordi de udfører vaccinationer. Men også den italienske sundhedsminister Roberto Speranza skulle angiveligt have modtaget dødsstrusler, grundet hans overbeviste engagement for at gøre Green Pass så omfattende som mulig.

I starten af september var ca. 67% af alle italienere over 12 år færdigvaccineret. Det forventes, at dette tal vil stige til 75% ved udgangen af september. Lazio og Lombardiet er blandt de regioner, hvor man finde flest vaccinerede. Sicilien ligger på sidstepladsen.

Enrico Michetti. Roberto Gualtieri, Virginia Raggi og Carlo Calenda

Kampen om Rom

Det som italiensk presse kalder for ”kampen om Rom” er for længst begyndt. Det drejer sig om borgmestervalget d. 3. og 4. oktober. Blandt de mange kandidater er der særligt fire, der får opmærksomhed. Det drejer sig om Enrico Michetti (højrefløj, 32% i meningsmålingerne), Roberto Gualtieri (socialdemokratiet, 25%), Virginia Raggi (Femstjernebevægelsen, 20%) og Carlo Calenda (venstrefløj/liberal, 15%).

Den første debat med de fire kandidater, der fandt sted i juli måned, kom til at vække en del opsigt, hvilket skyldtes højrefløjens kandidat Enrico Michetti. Han er advokat og en dreven radiovært og elsker tilsyneladende Rom så højt, at han, straks efter at han havde fået stukket en mikrofon i hånden, begyndte at ”trække de antikke romere ind på den politiske scene”, i stedet for at tale om de problemer og udfordringer som hovedstaden vitterligt står over for anno 2021. Da han senere i debatten blev modsagt, valgt han den ”nemme” løsning: han rejste sig og gik sin vej, til stor forundring for både de tilbageblevne tre kandidater og det tilstedeværende publikum. Michettis lidet elegante udgang synes dog ikke at have skabt tvivl hos han vælgere. Han er stadig den af de fire kandidater, der ifølge meningsmålingerne vil få flest stemmer.

Roms nuværende borgmester Virginia Raggi (Femstjernebevægelsen) beskrives som ”modig”, da hun har valgt at genopstille. Hendes ry som siddende borgmester er lige så dårligt, som Roms kommunes gæld er stor (12 mia. euro). Under Virgy – som hun kaldes i folkemunde – har man som borger i Rom mest af alt haft en følelse af, at byen er i frit fald.

Rom bruger ikke meget tid på at skue imod fremtiden. Der er ingen visioner. Det er nuet, der tæller. Alt andet synes at bliver betragtet som fremtids-snik-snak.

Raggi er formentlig bevidst om sin ifølge meningsmålingerne dårlige position. Således har hun sammen med sin mand, Andrea Severini, iværksat en form for dagligt realityshow på Facebook under titlen ”31 dage med Virginia”. Hver dag publiceres en ny post, hvor Raggi vises i en række hverdagssituationer, angiveligt for at vise at ”Virginia er lige som alle os andre”. Hvis mirakler stadig er mulige, så er det ganske givet et af de mirakler som Raggi skal holde sin lid til.

Et af Roms store problemer er fortsat affaldshåndteringen, der har haltet gevaldigt gennem de senere år. For nylig kom det frem i pressen, at Rom dagligt er begyndt at eksportere en del af sit husholdningsaffald til naboregionen Campania. Naturligvis til priser, der ligger væsentligt over markedsprisen for behandling af affald. De mest rabiate iagttagere bemærker, at dagens Rom ligger fjernt fra titlen på Paolo Sorrentinos Oscar-vindene film fra 2013, La Grande Bellezza (Den store skønhed). I stedet har de omdøbt den italienske hovedstad til La Grande Monnezza (Den store svinesti).

Intet er dog så dårligt, at det ikke er godt for noget, og således har en betragtelig del af den romerske vildsvinebestand nu opdaget det affald, der ligger og flyder på gaderne i den italienske hovedstad. Således kan man se adskillige fotos og videoer på de sociale medier, hvor nuttede vildsvinefamilier tager for sig af retterne i flere af byens beboelseskvarterer.

Den italienske venstrefløj er repræsenteret ved to tidligere ministre. Roberto Gualtieri, tidligere skatteminister, der opstiller for socialdemokratiet, og Carlo Calenda, tidligere minister for økonomisk udvikling, der har stiftet eget parti, Azione. De to venstrefløjskandidater kan godt risikere at træde hinanden over tærerne, idet venstrefløjstemmerne formentlig vil blive delt imellem dem. Som meningsmålingerne ser ud lige nu, vil det betyde, at Enrico Michetti og Roberto Gualtieri vil få fleste stemmer. Men da ingen af dem formentlig vil komme over de 50%, vil det betyde, at borgmesterposten vil blive tildelt ved et kampvalg mellem de to kandidater, to uger efter den første valgrunde.

Romselskabet S.P.Q.R

Vesterdalen 52 | 2870 Dyssegård | Telefon 22 30 64 60 | mogensbang@vesterdalen.dk
Jyske Bank 7854 1361115

